

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

15 februari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jacques Laverge tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de werkgelegenheidsgraad van 50-plussers

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de rechten van werkzoekenden en werkgevers bij private arbeidsbemiddeling

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over GECO- en DAC-projecten in het onderwijs

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 15 februari 2001

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.53 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacques Laverge tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de werkgelegenheidsgraad van 50-plussers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laverge tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de werkgelegenheidsgraad van 50-plussers.

De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, recent kon kennis worden genomen van een rapport van het federale ministerie van Arbeid waaruit blijkt dat van de bijna 1,7 miljoen 50- tot 65-plussers in ons land er amper 600.000 nog actief zijn op de arbeidsmarkt. Dit betekent dus ongeveer één op drie.

Een mogelijke oorzaak voor de lage tewerkstellingsgraad van deze maatschappelijke groep wordt vaak gezocht in het stelsel van het brugpensioen. Maar zelfs in het meest verregaand scenario, namelijk een scenario waarbij de overheid alle bruggepensioneerden zou verplichten opnieuw aan het werk te gaan, zou de werkgelegenheidsgraad in deze leeftijdscategorie slechts stijgen van 36 tot 44 percent, wat dus nog altijd merkkelijk lager zou zijn dan het Europees gemiddelde van 48 percent.

In deze commissie werd trouwens reeds herhaaldelijk gesteld – en met studies gestaafd – dat de tewerkstelling van 50-plussers in België in het algemeen en in Vlaanderen in het bijzonder een bijzonder acuut probleem vormt. Het kan misschien verrassend overkomen, maar in Vlaanderen zijn er onder de 50-plussers meer werklozen, werkzoekenden

of niet-werkenden dan in Wallonië. Dit kan verrassend overkomen omdat Wallonië vaak afgeschilderd wordt als de regio met de hoogste werkloosheid. Deze voorstelling is terecht, maar ik heb het hier enkel over de 50- tot 65-plussers waar Vlaanderen veel slechter scoort.

Niettegenstaande de vorig jaar vastgestelde groei van de werkgelegenheid en de daling van de werkloosheid moeten we contradictoair vaststellen dat het aantal vrijwillig of onvrijwillig uit het arbeidsproces geduwden van boven de 50 jaar vorig jaar nog aangegroeid is. Dit wijst op een vrij grote discrepantie in deze problematiek.

Een belangrijke vaststelling is ook dat meer dan 300.000 gepensioneerden jonger dan 65 jaar zijn. Het gaat daarbij meestal om oud-werknemers met een overheidsstatuut dat een vervroegde pensionering mogelijk maakt. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan spoorwegarbeiders, rijkswachters, leerkrachten en militairen.

Die vervroegd of bruggepensioneerden kunnen de facto niet meer in het arbeidsproces worden gebracht. Hoe moeten we deze cijfers dan benaderen in het licht van het eerder genoemde Europees gemiddelde van 48 percent en in het licht van de doelstellingen van de Top van Lissabon waarbij tegen 2010 een werkgelegenheidsgraad van 70 percent werd vooropgesteld ? Dit zou betekenen dat er tussen 2000 en 2010 828.000 bijkomende jobs moeten worden gecreëerd. Als u weet dat er de voorbije drie jaar amper 50.000 nieuwe jobs bijkwamen, dan zal iedereen het er mee eens zijn dat dit een grote uitdaging vormt.

Mijnheer de minister, wat is uw reactie op al deze cijfers ? Hoe zult u, binnen uw bevoegdheden, de werkgelegenheidsgraad van de 50- tot 65-jarigen optrekken ? En hoe zult u hieromtrent in overleg treden met het federale niveau ?

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, aansluitend op de vraag van de heer Laverge wil ik er nogmaals op wijzen dat in uw beleidsbrief heel weinig aandacht wordt besteed aan mogelijke nieuwe tewerkstelling van oudere werknemers. Ik vraag me af in hoeverre dit geen vergeten doelgroep is, iets wat volgens mij wat heeft te maken met het feit dat heel wat van die mensen nog arbeidsbekwaam zijn en nog willen werken, maar niet meer voorkomen in de statistieken van de VDAB. Moeten de statistieken van de VDAB dan ook niet worden aangepast ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, ik wens er eerst op te wijzen dat de ouderen in de beleidsbrief en in de beleidsnota als een belangrijke doelgroep werden omschreven. De opmerking dat de ouderen in de beleidsbrief vergeten zouden zijn, kan dus zeker niet op mijn beleidsbrief slaan.

Op de vraag van de heer Laverge hoe ik op die cijfers kijk, kan ik antwoorden dat ik op deze cijfers niet zit te kijken zoals een hond op een zieke koe. Ik bekijk die integendeel met de nodige aandacht omdat het belangrijk is daar een goed zicht op te hebben. Het is immers de doelstelling van deze regering om een participatiegraad van 65 percent te halen. In die zin is het ook nodig om de participatiegraad van de ouderendoelgroep hoger te brengen dan één derde, zoals nu het geval is. Die zou dus op 50 percent gebracht moeten worden.

Ik heb helemaal geen zin om mensen ouder dan vijftig die over een goed sociaal inkomen beschikken, te verplichten tot werken. Ik ben het er wel mee eens dat het de 50-plussers moet worden toegestaan om te werken. Dat in Vlaanderen meer ouderen niet werken dan in Wallonië, heeft misschien te maken met de vooruitgang die Vlaanderen heeft gekend. We moeten de situatie dus van beide kanten bekijken. Ik wil de sociale verworvenheden van 50-plussers niet afnemen door hen te verplichten tot werken.

Dit debat moet worden gevoerd op federaal niveau. Daar wordt nu geprobeerd om het werken opnieuw mogelijk te maken voor mensen met brugpensioen. Vroeger kregen ze sociale vergoedingen op voorwaarde dat ze van de arbeidsmarkt wegbleven. Nu wordt hiervan afgestapt. We hebben er immers alle belang bij dat 50-plussers actief blijven op de arbeidsmarkt. Ik herhaal dat hiervoor

niet hoeft te worden geraakt aan de verworven sociale rechten. Er moeten enkel toelatingen worden verschaft. Het brugpensioen zal in de toekomst niet langer het meest geschikte wapen blijken om de sluiting van bedrijven zo sociaal mogelijk te laten verlopen. Ik geloof dat de federale overheid zich met name toespitst op de jonge bruggepensioneerden, maar naar mijn mening zouden alle gepensioneerden in aanmerking moeten komen.

Bij het afsluiten van het laatste interprofessioneel akkoord werd ook aandacht besteed aan de nieuwe benaderingswijze van de tewerkstelling van mensen tussen de 50 en 65 jaar. Mensen met een loopbaan van minstens twintig jaar wordt de mogelijkheid geboden om halftijds te werken tegen een vergoeding van 13.000 frank per maand. Ik vind dit een goede benadering. Het werken moet draaglijk worden gemaakt voor mensen op die leeftijd. We mogen immers niet vergeten dat velen al op heel jonge leeftijd zijn begonnen aan hun loopbaan. Het gaat niet op hen te vertellen dat ze nog een tijdje mogen doorwerken omdat ze in het verleden al zo goed hebben gewerkt. Hetzelfde interprofessioneel akkoord bevat ook het concept van de vierdagenweek. Daarbij wordt in een kleine vergoeding van 3000 frank voorzien.

Vlaanderen poogt nog iets meer te doen. Het is wel nodig dat de vakbonden en werkgevers per sector akkoorden afsluiten. Vlaanderen is bereid om de landingsbaan voor ouderen aantrekkelijker te maken door ten hoogste 2000 frank toe te voegen aan de vergoeding van 13.000 frank. De sectoren moeten zich nog uitspreken over dit bedrag. We zijn ook bereid de vergoeding voor de vierdagenweek met maximaal 2000 frank te verhogen. Ik herhaal dat de sociale partners het eerst eens moeten raken in de sectoren. Eind mei kan de Vlaamse regering deze beloftes ook budgettair nakomen.

De landingsbanen vormen de algemene tendens van het beleid. We zoeken naar systemen waarbij de mensen geleidelijk minder gaan werken, waardoor ze ook langer werken. Op Vlaams niveau wordt deze trend al veel langer gevolgd : aan de startbanen hebben we altijd al landingsbanen gekoppeld. Onlangs hebben we met een aantal sectoren een convenant afgesloten. Daarin staat dat bedrijven extra steun kunnen ontvangen als een oudere werknemer een jongere werknemer begeleidt en daardoor ook minder werkt. We voorzien in extra premies voor de begeleiding en voor het minder werken. We noemen deze convenants sectorprotocollen en we hebben ze afgesloten met vier sectoren. Het is de bedoeling om de mensen rustig te laten landen op het einde aan hun loopbaan.

Landuyt

We stimuleren ook het revisieproject. In samenwerking met bedrijven zijn we op zoek gegaan naar nieuwe HRM-concepten. Een ervan is het leeftijdsbewust personeelsbeleid waarbij mensen van verschillende leeftijden worden tewerkgesteld in een bedrijf. Het is de bedoeling dat deze mensen technieken leren van elkaar. Het grote voordeel ervan is dat de knowhow in het bedrijf blijft zodat het een blijvend rendement kan opbouwen.

We zoeken met andere woorden naar diverse methodes om oudere werknemers zo lang mogelijk te werk te stellen of aan het werk te houden. In samspraak met bedrijven en interimbureaus zullen binnenkort bijzondere acties worden gericht op oudere werknemers. In West-Vlaanderen zijn al concrete afspraken gemaakt met het pretpark Bellewaerde en met de firma Daikin. Het gaat over acties die specifiek zijn gericht op 50-plussers. De vraag komt trouwens van de bedrijven zelf. Ze zijn ervan overtuigd dat ze hun vacatureprobleem kunnen oplossen door deze categorie mensen ervan te overtuigen dat het bedrijf plaats heeft voor hen en nood heeft aan hun kwalificaties. De overheid staat in voor extra opleidingen in het bedrijf, gericht op de oudere werknemers.

Deze beleidslijnen bewijzen mijn stelling dat we op de cijfers over de oudere werklozen niet zitten kijken als een hond op een zieke koe.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we moeten de realiteit onder ogen zien. We kunnen niet ontkennen dat de jongste jaren een systeem van verworvenheden werd uitgebouwd. Natuurlijk is het weinig sympathiek om daaraan te tornen. De demografische evolutie en de gezondheidsgraad in onze maatschappij vergen echter een ommezwaai. U beweert dat mensen vroeg zijn beginnen werken, maar dat klopt niet. De meesten stappen immers steeds later in het arbeidsproces. Vroeger begonnen mensen reeds te werken op 14- of 15-jarige leeftijd. Bovendien stappen de mensen steeds vroeger uit het arbeidsproces en leven ze langer en gezonder. De dualiteiten zullen mettertijd heel onze economie en ons stelsel van sociale zekerheid ondergraven. De bevolking moet daar bewust van worden gemaakt.

Uit uw betoog begrijp ik dat u niets wilt veranderen aan de sociale verworvenheden zodat mensen van 55 jaar met pensioen kunnen blijven gaan. Gezien de omstandigheden is dat een heel gevaarlijke

uitspraak. In de politiek wordt nogal weinig blijk gegeven van moed. Het gaat niet op om bepaalde voorwaarden die goed waren in noodsituaties, onveranderd te laten. De bevolking is zich nog steeds niet bewust van de nood aan een ommezwaai.

Ik vind dat die bewustwording er moet komen. We moeten de bevolking de boodschap durven geven dat ze moet streven naar een langere participatie aan het arbeidsproces en in het bijdragen aan het sociaal systeem. Anders lopen we vast. We moeten dit ernstig aanpakken. U neemt vandaag een aantal initiatieven, maar die zijn toch vrij kleinschalig. Er moet ook worden gewerkt aan een communicatiestrategie inzake werkgelegenheid, waarbij men het heeft over de verantwoordelijkheid om solidair te zijn. Wie vroegtijdig uit het arbeidsproces stapt, wordt betaald door de gemeenschap. Dat vergeten heel wat burgers wel eens.

Dan is er de problematiek van ons economisch bestel. We vinden dat de slagkracht van de Vlaamse economie afhangt van haar kostenstructuur. Het Planbureau maakte onlangs een studie waaruit blijkt dat het iets drukken van belastingen en sociale lasten automatisch een sterke weerslag heeft op de werkgelegenheid, de welvaart en het welzijn. Dit hele netwerk moet in stand worden gehouden. We moeten de moed hebben om het niet alleen hebben over het tewerkgesteld houden van 50-plussers. Door de gunstige conjunctuur zullen er minder mensen vervroegd uit het arbeidsproces worden gestoten. Maar als ik de veranderingen bij Belgacom en De Post zie, dan houd ik mijn hart vast. De overheid geeft niet meteen het beste voorbeeld op dit vlak. We moeten andere technieken gebruiken terzake. We dragen daarin een verantwoordelijkheid. Ons sociaal systeem maakt het mogelijk om mensen vervroegd uit het arbeidsproces te stoten, maar dat betekent niet dat die mensen daar altijd gelukkig mee zijn. Dat schat men soms verkeerd in. Voor vele mensen vormt het niets meer moeten doen een sociaal en psychologisch probleem. Gezien de maatschappelijke evolutie moet men alle pogingen doen, door bijscholing, omscholing en andere veranderingsprocessen, om de gemakkelijheidsoplossing te vermijden.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, de huidige regeringen werken binnen het concept van de actieve welvaartsstaat. In dat begrip is elk element belangrijk, ook het begrip welvaart. Er bestaat een gemakkelijk systeem om iedereen te doen werken : men zorgt er voor dat de mensen honger lijden, en ze zullen wel werken. Als men

Landuyt

tracht de activiteitsgraad op te trekken, gebeurt dat niet met de bedoeling om afbreuk te doen aan de welvaart van de mensen. Over dat concrete punt zullen we het waarschijnlijk wel eens zijn. Wanneer ik zeg dat er niet kan worden geraakt aan verworven rechten, dan bedoel ik dat men gepensioneerd hun pensioen niet kan afpakken om hen te dwingen om te werken.

Men moet een en ander op lange termijn inbouwen. De langetermijnvisie van beide regeringen bestaat erin dat een beroepsloopbaan niet meer uit 80.000 maar uit 70.000 arbeidsuren zou bestaan. Alleen zouden deze uren veel meer gespreid worden : het zou niet meer zo zijn dat men tussen 25 en 45 jaar superactief is, en daarna niets meer doet. De bedoeling is echter wel de mensen minder te doen werken, anders heeft men geen vooruitgang gecreëerd. Men denkt dus in termen van een aantal arbeidsuren tijdens de loopbaan, maar de concrete invulling daarvan moet zo soepel mogelijk en op maat gebeuren. Zo kan men altijd blijven werken, maar dan rustiger. Om die reden zijn we begonnen met start- en landingsbanen. Die laatste zijn bedoeld om rustiger te kunnen afbouwen. Op termijn kan dit echter een blijvende baan worden : dat zal dan ook duidelijker worden voor het publiek. De grote vraag is hoe men het systeem aanpast zonder de economie en de mensen in kwestie te schaden. Eens we concreet bezig zijn zullen we het eens kunnen worden.

Daarom hebben we er van Vlaamse zijde bij de federale minister van Arbeid steeds op aangedrongen om naast een jongerenplan ook een ouderenplan op te stellen. We wilden dat geïntegreerd zien. Dat laatste wil minister Onkelinx niet, maar ze wil wel werken aan een specifiek plan inzake de arbeidssituatie van ouderen. Wij wachten daar echter niet op. We hebben het hele concept van loopbaankredieturen nog meer gespecificeerd dan de federale overheid. Tevens proberen we, in het kader van ons herplaatsingsfonds, mensen aan een job te helpen na een faillissement of een gerechtelijke ontbinding. We streven zo dus naar een geleidelijke vermindering van de arbeidsuren, in plaats van het oude systeem waarbij men plots buiten de arbeidsmarkt wordt geloodst.

Door het draaglijker te maken, menen we de aantrekkingskracht groter te maken. De mensen zullen immers niet meer zo vlug worden afgeschrikt omdat ze niet meer voltijds en zo hard moeten werken als in hun jeugd. Heel deze beweging is bezig, in verschillende stappen. Dit kan immers

niet in één trek gebeuren. U hoort me niet zeggen dat het pensioensysteem op termijn niet moet veranderen. Ik zeg net dat dit wel moet, maar dan op een sociaal aanvaardbare wijze en zodat men het niet ervaart als een sociale achteruitgang. Dat is de spanning die bestaat binnen de actieve welvaartsstaat. We hebben niet het model van de VS voor ogen, waar een buschauffeur op zijn zeventigste moet werken omdat hij niet genoeg pensioen krijgt. Dat is niet de doelstelling van het huidige beleid.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : De minister had me geantwoord dat de oudere werknemers wel degelijk worden vermeld in zijn beleidsbrief. Dat klopt. In de inhoudstabel staan ze zelfs vermeld als kwetsbare doelgroep. Maar als men dit hoofdstuk leest blijkt het te gaan over precies vier regels.

Ik hoor zeggen dat we binnen afzienbare tijd later met pensioen zullen gaan, dus langer zullen moeten werken. Dat behoort natuurlijk niet tot uw bevoegdheid, mijnheer de minister. Dat valt onder de federale pensioenregeling. Maar enerzijds pleit men ervoor om mensen ouder dan vijftig jaar te helpen een job te vinden, terwijl men anderzijds op federaal niveau zegt dat mensen langer zullen moeten werken omdat men anders het pensioen niet meer kan betalen.

Minister Renaat Landuyt : U verwacht een en ander. Als u goed luistert, zult u merken dat men federaal de stelling huldigt dat veel mensen tussen 50 en 65 jaar nog kunnen worden aangesproken voor de arbeidsmarkt, en dat de hele discussie over de verlenging van de pensioenleeftijd veel te voorbarig is en niet eens ter sprake komt in de eerste tien jaar.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de rechten van werkzoekenden en werkgevers bij private arbeidsbemiddeling

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toeris-

Voorzitter

me, over de rechten van werkzoekenden en werkgevers bij private arbeidsbemiddeling.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze vraag lijkt wellicht wat technisch. Ik stel ze omdat de laatste 10 jaar de regelgeving omtrent privé-arbeidsbemiddeling de feiten altijd achterna heeft gehold. Om de paar jaar kwamen er nieuwe decreten en uitvoeringsbesluiten, maar men bleef een defensieve houding aannemen ten aanzien van privé-arbeidsbemiddeling, en men staat daar nog altijd vrij afkerig tegenover, heb ik de indruk. De nieuwe decreten kwamen er slechts schoorvoetend. Het besluit van de minister van september 2000, gepubliceerd in het Staatsblad op 6 januari 2001, lijkt mijn indruk te bevestigen.

Het besluit bepaalt, in uitvoering van het decreet van 13 april 1999, welke rechten en plichten moeten worden meegedeeld aan de betrokkenen bij privé-arbeidsbemiddeling. Het doel van het decreet was een tekst op te stellen waarin de rechten van de werkzoekende en de werkgever worden vastgelegd, en die de privé-bureaus moeten overhandigen aan degene die in aanmerking komt voor privé-arbeidsbemiddeling.

Het eerste punt van de tekst bepaalt dat het privé-bureau onder geen enkel beding een vergoeding van de werknemer mag vragen of ontvangen. De achterliggende redenering is natuurlijk om de werknemer te beschermen. Zowel het decreet als het besluit bepalen daarnaast evenwel onder welke voorwaarden er wel commissies, lonen en vergoedingen mogen worden betaald door de werkzoekende. Daar is bijvoorbeeld in voorzien voor schouwspelartiesten en sportbeoefenaars. Men kijkt dus in dezelfde tekst af van het beginsel dat de bemiddelaar geen vergoedingen mag ontvangen van de werknemer.

Ten tweede staat in artikel 5.9 van het decreet dat voor bepaalde werknemerscategorieën en activiteiten er wel degelijk een vergoeding kan worden gevraagd aan de werknemer. De bedoeling van de decreetgever was om bestaande praktijken te reglementeren. Sommige hooggekwalificeerde mensen zijn zich bewust van hun hoge marktwaarde en vragen aan privé-bureaus om discreet de markt te verkennen. De bedoeling van de decreetgever was om in dat soort gevallen een vergoeding toe te laten.

Niet alleen voor sportbeoefenaars, bij wie deze praktijken gemeengoed zijn, maar ook voor andere belangrijke functies moet een privé-bureau een vergoeding van de werkzoekende kunnen ontvangen voor zijn bemiddeling.

Het zou goed zijn om bij nieuwe decreten en uitvoeringsbesluiten de kloof tussen het wettelijke en het werkelijke in aanmerking te nemen en ze proberen te dichten. Voor welbepaalde gevallen moet dus worden voorzien in een manier om dit soort vergoedingen te kunnen betalen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Schuermans, ik begrijp uw vraag niet. Wat is het verschil tussen het wettelijk en het werkelijk land ? Welk element van de wet wordt in de praktijk niet nageleefd ?

De heer Eddy Schuermans : U zegt dat men onder geen beding een vergoeding kan ontvangen.

Minister Renaat Landuyt : Waar gebeurt dat wel ?

De heer Eddy Schuermans : Op het terrein.

Minister Renaat Landuyt : Geef dan een voorbeeld. Welk interim- of bemiddelingsbureau vraagt geld aan een werknemer ?

De heer Eddy Schuermans : Voor hogere functies is dat de algemene regel op de markt.

Minister Renaat Landuyt : Die behoren niet tot de categorie. Ik begrijp uw vraag echt niet. U moet uw bewering concreet maken. U zegt dat bepaalde mensen niet in regel zijn met de wetgeving en dat er privé-arbeidsbemiddelingsbureaus zijn die de regels niet naleven.

De wetgeving is op dat punt duidelijk. In artikel 5.9 van het basisdecreet staat dat men aan de werknemer geen geld mag vragen. In de tweede alinea staat dat er een procedure is om afwijkingen toe te staan. We hebben een paar maanden geleden een specifieke reglementering gefinaliseerd voor de bureaus voor schouwspelartiesten en sportbeoefenaars.

Mijnheer Schuermans, u zegt nu dat de bemiddelingsbureaus zich niet houden aan de wet. Ik vraag dan ook dat u me namen en feiten geeft zodat we de inspectie kunnen verwittigen. Anders begrijp ik uw vraag niet.

De heer Eddy Schuermans : U begrijpt ze zeer goed. We hebben in de verschillende stadia van de regelgeving steeds vastgesteld dat er een kloof is.

Minister Renaat Landuyt : Ik ben het daar niet mee eens. U doet alsof u de verwijten met betrekking tot de vorige legislatuur kunt overnemen. Ik geef u daar een duidelijk – negatief – antwoord op. Op het einde van de vorige regeerperiode was er een reglementering die was aangepast aan de realiteit. Wij voeren die uit. Als u nu beweert dat firma's niet in orde zijn, dan moet u mij dat meedelen. Wij aanvaarden niet dat het werkelijk land niet overeenkomt met het wettelijk land.

De heer Eddy Schuermans : U kunt het decreet en de Handelingen erop nalezen om te zien wat de bedoeling van de regeling is. De decreetgever wenste de zwakke kandidaat-werknemer te beschermen. Dat is niet meer dan correct. We waren het daar unaniem over eens in de commissie. We vonden het echter niet meer dan billijk dat voor bepaalde categorieën en activiteiten er een reglementering zou worden opgesteld op basis waarvan een privé-bureau of een openbaar bemiddelaar wel een vergoeding zouden kunnen vragen aan mensen die om een bemiddeling verzoeken.

Was dat geen logische redenering van de decreetgever ? Moeten we er in de uitvoeringsbesluiten niet voor zorgen dat we dit kunnen toepassen ? Ik heb geen interpellatie ingediend, wel een vraag om uitleg. Ik stel vast dat er een kloof is tussen wat in deze tekst staat en wat in het decreet is vastgelegd. Moeten we die niet dichten ?

Indien u zegt dat u principieel onder geen enkele omstandigheid wil dat er een vergoeding wordt betaald, behalve voor de twee voornoemde categorieën, dan is dat een nieuw gegeven. Tijdens de vorige legislatuur werd het decreet unaniem, dus ook door uw partij, goedgekeurd. Er was geen politieke discussie over. Als men vandaag van inzicht is veranderd, dan had ik dat graag vernomen.

Minister Renaat Landuyt : Een vraag om uitleg is geen interpellatie. Ik zal u echter antwoorden alsof u een interpellatie houdt. U vraagt immers uitleg over een beleidsintentie.

Ik wil weten over welke feiten u het hebt. Er is een wettekst die door ons wordt toegepast. Wij maken de uitvoeringsbesluiten. Er is een procedure om een afwijking toe te staan. Die procedure is niet in werking gesteld. De SERV is geen vragende partij

om bepaalde categorieën van werknemers te laten betalen. Het probleem stelt zich niet.

Mijnheer Schuermans, indien u beweert dat er een verschil is tussen de wet en de praktijk, dan moet u dit verschil kunnen aanduiden. Indien u dat niet kunt, schiet u met losse flodders.

Paragraaf 9 van artikel 5 bepaalt dat er in principe geen vergoeding dient te worden betaald. Op voorwaarde dat dit in het belang van de werknemer gebeurt, kan de Vlaamse regering, na advies van de SERV, voor bepaalde categorieën van werknemers en voor bepaalde activiteiten een afwijking op die bepaling toestaan. Voor de schouwspelartiesten en de sportbeoefenaars is dit gebeurd.

Mijnheer Schuermans, indien er andere maatschappelijke vragen zijn, ben ik bereid om daarop in te gaan. Uw vraag om uitleg begrijp ik echter niet. U stelt dat zich in de praktijk feiten voordoen die niet wettelijk zijn geregeld : de kloof tussen het wettelijke en het werkelijke land. U moet die kloof echter ook kunnen aanduiden. Hoewel ik word verondersteld om een feitelijke situatie uit te leggen, krijg ik niet te horen wat die situatie net is.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, dat is een zeer gemakkelijk antwoord. (*Opmerkingen van minister Renaat Landuyt*)

Mijnheer de minister, u weet hoe de arbeidsbemiddeling in Vlaanderen tijdens de jongste decennia heeft gewerkt. Er is hier altijd een schemerzone blijven bestaan. Tijdens de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement unaniem beslist om te trachten voor het geheel van de arbeidsbemiddeling een kaderdecreet op te stellen.

We hebben toen de IAO-richtlijnen overgenomen. Er is toen geanticipeerd op het besluit dat nu is genomen. Ik vraag me echter af wat er op tegen is om de hooggekwalificeerde categorieën een vergoeding te laten betalen. Die mensen hebben momenteel veel kansen en laten hun belangen steeds meer door bureaus verdedigen. Het regelen van een vergoeding voor deze categorieën lijkt me niet tegen de logica van het decreet en van de markt in te gaan.

Minister Renaat Landuyt : Ik heb daar op zich geen problemen mee. De heer Schuermans heeft echter een vraag om uitleg gesteld en geen interpellatie gehouden. Ik word verondersteld om iets uit te leggen, maar ik krijg hier vragen aangaande mijn intenties.

Landuyt

Indien men mij vraagt om dit te regelen, wil ik dit gerust doen. Ik zou de vraagsteller echter willen vragen om zijn vragen in het vervolg met feiten te onderbouwen. Deze vraag om uitleg is een losse flodder. *(Opmerkingen van de heer Eddy Schuermans)*

De voorzitter : De heer Weyts heeft het woord.

De heer Johan Weyts : Mijnheer de voorzitter, mijns inziens gaat het hier om headhunters. Dergelijke bureaus worden ingeschakeld wanneer men op zoek gaat naar een topmanager. Mensen die in het bedrijfsleven reeds een hoge functie bekleden, willen soms nog hoger raken. Ze vragen aan een gespecialiseerd kantoor om voor hen een nog betere betrekking te zoeken. Het gaat hier duidelijk niet om gewone werknemers. Aangezien werknemers op hoge niveaus wel degelijk beroep doen op privé-kantoren, lijkt de vraag van de heer Schuermans me wel terecht. Een aanpassing van de bestaande regelgeving lijkt me hier dan ook aangewezen.

Minister Renaat Landuyt : Ik wil dit gerust doen, maar de vraag van de heer Schuermans gaat hier niet eens over.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, ik wou eigenlijk dezelfde vraag stellen als de heer Weyts. Het lijkt me normaal om die categorieën bij de uitvoering van de privé-arbeidsbemiddeling geen vergoeding te laten betalen. Voor mij hoeft men echter niet alles wat op de arbeidsmarkt gebeurt gratis te maken. Het gaat hier misschien eerder om een vraag naar intenties dan om een vraag om uitleg, maar ik kan me voorstellen dat een aantal bureaus behoorlijk wat geld verdienen aan het invullen van moeilijke vacatures. Valt een wijziging van de bestaande reglementering niet te overwegen ?

Minister Renaat Landuyt : Indien hier vraag naar is, wil ik dit tussendoor wel even regelen. *(Opmerkingen)*

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over GECO- en DAC-projecten in het onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over GECO- en DAC-projecten in het onderwijs.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, iedereen weet dat het onderwijs met een tekort aan leerkrachten kampt. Ik zal deze situatie hier niet volledig analyseren. Ik wil het hier specifiek hebben over de talrijke GECO- en DAC-projecten in de sector. Ik heb de minister van Onderwijs deze ochtend gevraagd naar een stand van zaken betreffende de regularisatie van deze nepstatuten. Ik heb vernomen dat in dit verband stappen in de goede richting zijn gezet.

Vooraleer men als GECO kan worden aangesteld, dient men eerst minstens zes maanden te stempelen. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt vindt men die termijn in de sector onhoudbaar.

Men kan steeds een afwijking op de regel aanvragen bij de minister van Werkgelegenheid en Toerisme. Slechts weinig leerkrachten voldoen aan de GECO-voorwaarden. De meesten onder hen hebben immers het vorige schooljaar al gefungeerd als tijdelijke of als interimleerkracht. De scholen zien zich steeds verplicht om een afwijking aan te vragen. In het slechtste geval kent de directie de maatregelen niet en verliezen leerkrachten hun kans op een aanstelling.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hanteert men andere voorwaarden en moet men slechts één dag stempelgerechtigd zijn. Is de minister bereid om de regel voor de onderwijssector aan te passen, zodat ook mensen die slechts één dag hebben gestempeld in aanmerking komen voor een gesubsidieerde contractuele indiensttreding ?

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik zou even een korte bedenking willen verwoorden. Deze vraag om uitleg komt eigenaardig over. Het GECO-statuut is een tewerkstellingsmaatregel die in het leven is geroepen op een ogenblik dat de arbeidsmarkt met een overaanbod werd geconfron-

Laurys

teerd. Dit probleem is ondertussen echter van de baan.

Indien de scholen momenteel te weinig leerkrachten vinden, vraag ik me af waarom we de GECO-maatregelen in leven moeten houden om die mensen een kans op tewerkstelling te bieden. Bovendien vraag ik me af waarom we de voorwaarden nog moeten vergemakkelijken. De scholen kunnen de werkzoekende leerkrachten immers in hun normaal kader opnemen. Ik denk trouwens dat de meeste GECO's in het onderwijs geen leerkrachten zijn maar ondersteunend personeel. Voor hen gelden uiteraard niet dezelfde diplomaveren.

Het versoepelen van de voorwaarden zou trouwens tot een pervers gebruik van het systeem kunnen leiden. Immers, in plaats van iemand via de normale weg aan te werven, zullen de scholen iemand aanwerven via een tewerkstellingsproject.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer Laurys, ik ben verheugd dat u die opmerking maakt. Ik wil er zelf even op wijzen dat dit systeem niet meer functioneert zoals het hoort. Op heel wat terreinen worden GECO's aangeworven tegen de belangen van de duurzame, reguliere tewerkstelling in. De verzorgingssector is een goed voorbeeld. In die sector werft men mensen aan als GECO omdat dit nu eenmaal goedkoper is.

Het systeem wordt absurd. Ondanks de heersende krapte, laat men mensen na een jaar gaan om vervolgens via de VDAB iemand anders te zoeken. Ook in het onderwijs en in de verzorgingssector, waar de krapte enorm is, leidt dit tot de absurdeste situaties.

We moeten nu de moed hebben om maatregelen die vroeger, in een heel andere context, zijn getroffen, op te schorten. Het afschaffen van deze statuten lijkt me niet zo zinvol. We kunnen ze later misschien nog gebruiken.

De voorzitter : Ik meen me te herinneren dat minister Sauwens onlangs is gevraagd naar de stand van zaken betreffende de GECO's en de DAC'ers. Het schijnt dat de problemen van de DAC'ers inmiddels zijn opgelost.

De situatie van de GECO's kan echter niet onmiddellijk worden opgelost. Deze problematiek omvat immers een federaal luik, namelijk de gelijkberechtiging van de gemeenten. Veel GECO's werken immers voor lokale besturen. Men kan dit probleem bijgevolg niet in schuifjes oplossen.

Als ik de vraag goed heb begrepen, vraagt de heer Van Nieuwkerke of het, gezien de specificiteit van de tewerkstelling, mogelijk is om voor het onderwijs een uitzondering te maken.

De heer André Van Nieuwkerke : Het gaat hier om projecten die reeds hun deugdelijkheid hebben bewezen. Deze situatie doet zich in de praktijk voor. Bepaalde scholen, schoolgemeenschappen en schoolgroepen doen daar een beroep op, en dat staat los van wat het organiek kader voorschrijft. Voor die scholen is het van levensbelang dat die projecten gehandhaafd blijven en dat daarvoor tewerkstelling wordt gecreëerd. Af en toe stellen er zich behoeften, en doen de scholen een oproep.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Een tewerkstellingsproject is soms te vergelijken met een fiets. Een fiets is nuttig om u te verplaatsen naar het werk, maar na een tijdje wordt het een instrument om u te ontspannen. Een goed product kan soms een nieuwe functie krijgen. Het uitgangspunt van de heren Laurys en Laverge is juist. Die tewerkstellingsprojecten zijn uitgebouwd om mensen die moeilijk een job vinden een job te bezorgen, en ondertussen de dienstverlening te bevorderen. Deze regering is van oordeel dat een goede dienstverlening als dusdanig moet worden erkend, en dat dit moet worden geformaliseerd.

De huidige overgangssituatie is dubbel. De tewerkstellingsproblemen krijgen een andere vorm. In de onderwijssector worden de mensen overal ingezet, en ze zijn daar blij mee. Maar zo verliezen ze hun rechten om steun te ontvangen. We zijn van oordeel dat deze categorie moet worden geholpen zonder dat de dienstverlening in het gedrang komt. Op basis van die benadering heeft de Vlaamse regering met de sociale partners een akkoord afgesloten. We hebben de voorwaarden voor de toegang tot de knelpuntberoepen versoepeld. Zo wordt de dienstverlening bevorderd en helpen we specifieke groepen. Dat Vesoc-akkoord van vorig jaar moet nog worden geformaliseerd. Ondertussen kan ik mijn bevoegdheid om uitzonderingen toe te staan met een gerust geweten aanwenden. Ik denk dat er een goed evenwicht is bereikt om de twee oorspronkelijke doelstellingen te realiseren. Ik sta dus positief tegenover een versoepeling van de reglementering.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik vind het zeer positief dat de minister bereid is om die versoepeling door te voeren. Ter verduidelijking wil ik nog zeggen dat sommige GECO's een GECO-contract interessanter vinden dan een tijdelijke aanstelling van enkele weken of maanden. Een GECO-project loopt meestal gedurende een jaar. Het gaat niet altijd om administratief personeel, maar ook om psychologen en maatschappelijk werkers. Ze werken dikwijls aan interessante projecten zoals de uitbouw van het geïntegreerd onderwijs. In het reguliere circuit is dat niet altijd het geval. Daar moeten ze zieken en mensen met zwangerschapsverlof vervangen, en meestal is dat slechts voor een korte pe-

riode. Het is dus gevaarlijk om al te snel te veralgemenen en daaraan conclusies te verbinden.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : In feite moet deze regeling worden beschouwd als een overgangsfase naar de regularisatie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.48 uur.*
